

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 2 fra folketingsåret 2007-08, 1. samling (se Folketingstidende 2007-08, 1. samling, tillæg A side 1061 og 1063). Beslutningsforslaget nåede ikke at komme til 1. behandling.

Færre elever i klasserne

Klassekvotienten i folkeskolen har ikke været højere de seneste 25 år. 25 pct. af alle børn går i dag i en klasse med mellem 23 og 28 elever – med forstyrrelser, umuliggørelse af undervisningsdifferentiering og lavt fagligt udbytte af undervisningen som følge, jf. »Klassekvotienten er steget de sidste 25 år«, Danmarks Lærerforening 2004 på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Forslagsstillerne finder det vigtigt, at folkeskolen fremstår som attraktiv, når forældre skal vælge skole til deres børn. Derfor skal klassekvotienterne i folkeskolen sættes ned, så der gennemsnitligt kommer færre elever i klasserne. Behovet tydeliggøres af forskellene på klassekvotienterne i folkeskoler og frie grundskoler, hvor der er gennemsnitligt er færre elever i klasserne i de frie grundskoler, hvilket kan være en kraftigt medvirkende faktor til, at flere og flere fravælger folkeskolen og i stedet vælger en privatskole.

Kvalitet kræver ressourcer

Regeringen har den 24. januar 2006 indgået en aftale med Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om ændring af folkeskoleloven. Aftalen indebærer bl.a. en ændret formålsparagraf for folkeskolen og sikring af kvalitet gennem test og elevplaner. Men kvaliteten sikres netop ikke gennem den indgåede aftale. Kvaliteten i folkeskolen sikres ved, at der skaffes gode vilkår for folkeskolen; der skal afsættes flere ressourcer, hvis folkeskolen skal blive bedre.

I 2003 kom der nye faglige trinmål, nye faglige krav generelt og individuelle undervisningsplaner for det enkelte barn. I 2006 kom der flere bureaukratiske krav til folkeskolerne om bl.a. test og elevplaner. Disse tiltag betyder øgede krav til folkeskolen og dens parter:

elever, lærere og forældre, og kravene kan komme til at gå ud over kerneaktiviteten, som er undervisningen af børnene.

Det ville i den sammenhæng være i tråd med statsministerens konsekvensfilosofi, hvis rammerne og ressourcerne til folkeskolen var af en sådan karakter, at det var muligt for skolerne at forsøge at leve op til de øgede krav, der stilles til dem.

Behovet for minimumsrettigheder for folkeskoleeleverne skal ses i sammenhæng med de generelle nedskæringer på folkeskoleområdet. Der spares på folkeskolen i mange kommuner. Kommunerne er underlagt skattestop og vækstrammer, så elevtallets stigning ikke modsvares af en tilsvarende stigning i ressourcerne.

Af Kommunernes Landsforenings budgetredøgørelse for 2006 fremgår det, at udgiften pr. elev er faldet med godt 800 kr. fra regnskabet for 2002 til det oprindelige budget for 2006. Siden det oprindelige budget for 2006 blev budgetterne genåbnet med krav fra Finansministeriet om en yderligere besparelse på 1,4 mia. kr. En del af denne ekstrabesparelse har ramt skoleområdet, så hvis der var tal for denne ekstrabesparelse, ville faldet givetvis kunne opgøres som noget større end de nævnte 800 kr. pr. elev.

En undersøgelse fra 2007 viser, at 57 pct. af kommunerne lægger op til nedlæggelse af lærerstillinger fra indeværende til næste skoleår, jf. »Undersøgelse af den aktuelle budgetsituation for skolebudgetterne for 2007« fra Danmarks Lærerforening.

Ifølge KL's budgetredøgørelse for 2006 giver 39 pct. af kommunerne i dag eleverne et timetal, der ligger under det vejledende.

Behov for efteruddannelse

Flere undersøgelser foretaget af Danmarks Lærerforening viser, at der er et stort behov for midler til efteruddannelse af lærere. Nedenfor er problemets omfang eksemplificeret med forholdene i to kommuner (»Efteruddannelsesbehov for folkeskolelærere i to udvalgte kommuner«, Danmarks Lærerforening, 2005):